Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) **license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format
Adapt — remix, transform, and build upon the material

11682

ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ

ՀԱՅ ԻՓԱԿԱՆ ՍԵՒԻ

Արուեստաւոցին

Ի ՔԵՐԱ

ՍԱՀՄԱՆԵԱԼ Ի ԹԱՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԷ

ԵՒ ՎԱՒԵՐԱՑԵԱԼ

Ի ԽԱՌՆ ԺՈՂՈՎՈՅ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԴՐ. ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Գ. ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ

(Աւտմեան)

—

1887

687
Հ-24

687
Հ-24
ար

ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ

ՀԱՅ ԻԳԱԿԱՆ ՍԵՌԻ

Արուեստանոցին

Ի ԲԵՐԱ

ՍԱՀՄԱՆԵԱԼ Ի ԹԱՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԷ

ԵՒ ՎԱՒԵՐԱՑԵԱԼ

Ի ԽԱՒՌՆ ԺՈՂՈՎՈՅ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԴՐ. ՎԱՐՁՈՒԹԵԱՆ

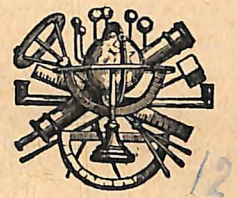

12.002

Կ. ՊՈԼԻՍ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Գ. ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ

(Արամեան)

—

1887

7011

17505

2673
39

Կանոնագիր

ՀԱՅ ԻԳԱԿԱՆ ՍԵՌԻ ԱՐՈՒԵՍՏԱՆՈՑԻ

ՅԻ ԹԵՐԱ

ՍԱՀՄԱՆԵԱԼ Ի ԹԱՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԷ

ԵՒ ՎԱՒԵՐԱՑԵԱԼ

Ի ԽԱՌՆ ԺՈՂՈՎՈՅ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

Յօդ. **1**. Ազգային կեդրոնական վարչութիւնն, Բերայի Թաղական Խորհրդոյ նախաձեռնութեամբ, նոյն Թաղի մէջ իգական սեռի յատուկ արուեստանոցի մը հաստատութիւնը որոշած, եւ յիշեալ Թաղի եկեղեցական դասու եւ խորհրդոյ առաջարկութեանը համեմատ, Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյ յարակից չէնքին աջակողմեան մասն սոյն արուեստանոցի սահմանած է։

Յօդ. **2**. Արուեստանոցի նպատակն է հայազգի աղջկանց ուսուցանել գործնական միջոցներով՝ կարելոյ արուեստն, ճեւագիտութիւն, ասեղնագործութիւն, զանազան տեսակ ճեռագործ, պատրաստել վերջապէս մանաւանդ արուեստաւորուհիներ եւ միանգամայն սոյն ճեռնարկի յատկանալի դրամագլուխն յիշեալ արուեստից միջոցաւ չհագործել ի զարգացումն եւ ի յարատեւութիւն սոյն հաստատութեան։

ՄԱՏԱԿԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Յօդ. **3**. Արուեստանոցին մատակարարութիւնն յատուկ խնամակալութեան մը յանձնուած է, որ

պիտի անուանուի «Խնամակալութիւն Հայ իգական սեռի Արուեստանոցին ի Բերա»։

Յօդ. **4**. Խնամակալութիւնն հինգ անդամէ կը բաղկանայ, զորս Թաղ. խորհուրդն կընտրէ եւ կեդրոնական վարչութիւնն կը վաւերացնէ։ Խնամակալութիւնն իւր մէջէն կընտրէ Ատենապետն, Դանձապետն եւ Ատենադպիրն։

Յօդ. **5**. Խնամակալութեան պաշտօնավարութեան շրջանը պիտի տեւէ հինգ տարի իւր հաստատութեան թուականէն սկսեալ։ Խնամակալութեան անդամք վերընտրելի են։

Յօդ. **6**. Եթէ Խնամակալութեան անդամներէն հրաժարումը կամ որեւէ պատճառ պակսող լինի, մնայեալ անդամք մինչեւ երկու ամիս ընտրելեաց երկպատիկ ցանկ մը պիտի ներկայեն առ Թաղական խորհուրդն անոր մէջէն ընտրելու համար։ Եթէ անփոյթ գտնուին այս պարտականութիւնը կատարելու, Թաղ. խորհուրդն ուղղակի ինք պիտի կատարէ այդ ընտրութիւնն եւ ներկայէ առ կեդրոնական վարչութիւն ի վաւերացումն։

Յօդ. **7**. Երբայր Թաղ. խորհուրդն արտօնեալ է (1200) հազար երկու հարիւր ոսկւոյ հանգանակութիւն մը կատարել, յորմէ՝ Խնամակալութեան ձեռամբ՝ մաս մը պիտի յատկանայ սոյն արուեստանոցի հաստատութեան նախնական ծախուց, եւ մաս մը սկզբնական գործողութեանց։

Յօդ. **8**. Խնամակալութեան կը պատկանի

Ա.— Բանալ արուեստանոցն, ըստ 7^րդ յօդուածոյ կատարելի հանգանակութեան արդիւնքն ապահովուելէ անվիջապէս վերջը, նախապէս դնելով չէնքին ներքին մասերն սոյն նպատակին պա-

հանջած պայմաններու մէջ եւ հայթայթելով միանգամայն հարկ եղած գործիքներն եւ մեքենայքն.

Բ.— Կարգել արուեստանոցի ծառայութեան սէկտ տեսնուած պաշտօնեայներն.

Գ.— Տնօրինել իւր պատասխանատուութեան ներքեւ բոլոր այն գործերն որք կը վերաբերին արուեստանոցին մատակարարութեան եւ չահագործման, կէտ նպատակի ունենալով միշտ սոյն ազգային հաստատութեան բարգաւաճումն։

Յօդ. **9**. Խնամակալութիւնն արտօնեալ է արուեստանոցի չահագործմանը գոյանալիք դրամագլուխն ապահով եղանակաւ արդիւնաւորելու, նոյնպէս եւ իւր նպատակին արդիւնաւորման համար կտակներ եւ նուէրներ ընդունելու, ինչպէս նաեւ արտասովոր հասոյթ գոյացնելու, միալով միշտ օրինաց սահմանին մէջ համարատու առ Թաղ. խորհուրդն։

Յօդ. **10**. Խնամակալութիւնն իւր իրաւասութեան սահմանին մէջ գործելով հանդերձ, պարտաւոր պիտի լինի արուեստանոցին դրամական մատակարարութիւնն այնպիսի պայմաններու մէջ պահել որ այդ հաստատութեան պատճառաւ Թաղային անտուկին վրայ որեւէ դրամական պարտաւորութիւն մը չծանրանայ, եւ պիտի ներկայէ ամեն տարի իւր գործառնութեանց համարատուութիւնն առ Թաղ. խորհուրդն, որ իւր տարեկան համարատուութեան հետ կը ներկայէ զայն առ կեդրոնական վարչութիւն։

Յօդ. **11**. Եթէ վարձառութեամբ հաստատուի որ արուեստանոցը կարող չպիտի լինի բաւական հասոյթ արտադրել իւր մատակարարութեան ծա-

խուց դիմադրելու համար, Խնամակալութիւնն պարտաւոր պիտի լինի, առանց սպասելու իսկ տարեկան համարատուութեան ժամանակին, ներկայել իւր կացութիւն առ Թաղ. Խորհուրդն, որ կը տեղեկագրէ առ կեդր. վարչութիւն, որպէս զի անմիջապէս դարման տարուելով ապագային վրայ բեռ մը չբարդուի եւ որ եւ է պարագ չգոյանայ։

ՈՒՍՄԱՆՑ ԾՐԱԳԻՐ

Յօդ. **12**. Արուեստանոցի ուսմանց չրջանը հինգ տարի է։

Յօդ. **13**. Արուեստանոցի մէջ պիտի ուսուցուին

Ա. — Իգական սեռի ամեն տեսակ ղգեստուց պատրաստութեան եղանակը, արանց առանին ձերմակեղէնք եւ հանդերձեղէնք, նոյնպէս երկու սեռի փոքր տղայոց հագուստ կարելու արուեստն իւր բոլոր ճիւղերով.

Բ.—Սիւզհնի եւ սուրաշի աշխատութիւնք (մեքենայի վրայ) իրենց բոլոր ճիւղերովն.

Գ.— Ասեղնագործութիւն (*հաւալա, frոշեէն*)

Դ.— Տիվալ այսինքն ոսկեթել բանուածք.

Ե.— Պոօտրդի (իւր արդի սահացած նորաձեւութեամբքն).

Զ.—Մեքենայով գուլպա հիւսել.

Է.—Արեւելեան զանազան կերպասից պատրաստութեան եղանակը։ Խնամակալութիւնը մանաւանդ հոգ պիտի տանի որ այս արուեստներն հետզհետէ իրենց սահացած կատարելագործութեանը մէջ ուսուցուին։

Յօդ. **14**. Խնամակալութիւնը պատրաստել պիտի տայ ժամանակացոյց մը, որուն մէջ արուեստանոցի

ծրագրոյ պարունակած արուեստից իւրաքանչիւրին ուսանդման տարիներն եւ առօրեայ դասերու բաժանումներն պիտի նշանակուին։ Սոյն ժամանակացոյցն ի տես պիտի դրուի արուեստանոցին մէջ։

ՊԱՅՄԱՆՔ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԵԱՆ ԱՇԱԿԵՐՏՈՒՀԻՆ

Յօդ. **15**. Արուեստանոց մտնելու համար աշակերտուհին պարտի 12 տարին լրացուցած լինել եւ ներկայել իւր թաղի Խորհրդէն վաւերացեալ ծննդեան եւ պատուաստի վկայական մը։

Յօդ. **16**. Ամեն աշակերտուհի պարտի յանձն առնուլ առաջին տարուան համար ճրիաբար աշխատիլ, եւ առաջին երկու տարուան համար ուսմանց ծրագրոյ մէջ նոյն ժամանակամիջոցին համար նշանակուած արուեստից միայն հետեւիլ։ Իսկ մնացեալ երեք տարիներն նորա ընտրութեան կը ձգուի, եթէ ուզէ, աւելի յարմարութիւն ունենալ այս կամ այն ճիւղը մշակել մասնագէտ լինելու համար։

Յօդ. **17**. Արուեստանոցին մէջ պատրաստուած որ եւ է աշխատութիւն սոյն հաստատութեան սեպհականութիւնը պիտի լինի եւ ճրիաբար բան մը դուրս չպիտի հանուի։

Յօդ. **18**. Աշակերտուհիք իրենց աշակերտութեան երկրորդ տարւոյն սկիզբն, եթէ արդիւնաւոր աշխատութիւն մը արտադրելու կարող ճանչցուին, իրաւունք պիտի ունենան ընդունելու, եթէ ուզեն, օրական վարձք մը, զոր, Արուեստանոցի Ներքին Տեսչին եւ հաշուակալին առաջարկութեամբ Խնամակալութիւնը պիտի սահմանէ, պայմանաւ որ աշակերտուհւոյն արտադրած աշխա-

տուքեան արժէքին վրայ առնուազն 20 % Արուեստանոցին չահ մնայ։

Յօդ. **19**. Արուեստանոցի առաջին երկու տարուան համար աշակերտուհեաց թիւն հարիւրը չը պիտի անցնի։

Յօդ. **20**. Ազգային բարեկեցիկ ընտանեաց պատկանող օրիորդք, որք կը փափաքին հետեւիլ արուեստանոցին ուսմանց, պարտին վճարել ամսական թոշակ մը, զոր խնամակալութիւնը կը սահմանէ, եւ համակերպիլ՝ ըստ ամենայնի՝ ներքին կանոնաց։

Յօդ. **21**. Արուեստանոցի հնգամեայ չրջանն աւարտելով վկայական ընդունող աշակերտուհիք կրնան չարունակել իրենց աշխատութիւնն Արուեստանոցին մէջ՝ իբր կամաւոր գործաւորուհիք։ Այդ կարգի աշակերտուհիք պարտաւոր են հետեւիլ այն ճիւղերու աշխատութեանց, որք պիտի նչանակուին Տեսչութեան կողմանէ եւ իրենց տրուելիք թոշակն երկուստեք հաւանութեամբ պիտի սահմանուի։

ՆԵՐՔԻՆ ՊԱՇՏՕՆԷՈՒԹԻՒՆ

Յօդ. **22**. Արուեստանոցին ներքին վարչութիւնը Տեսչի մը յանձնուած է, զոր կ՚ընտրէ խնամակալութիւնն եւ նմա պատասխանատու է։

Յօդ. **23**. Տեսչին կը պատկանի Արուեստանոցի ներքին կանոնաց անթերի եւ անխափան գործադրութեան պատասխանատուութիւնն։

Յօդ. **24**. Արուեստանոցը պիտի ունենայ հաշուակալ մը, որուն պիտի յանձնուի Արուեստանոցի հաշուական բոլոր գրութիւնները. ի հարկին իրեն օժանդակները պիտի տրուին։

Յօդ. **25**. Հաշուակալութեան ճիւղը պարտի ունենալ հետեւեալ տետրակները.

Ա. Օրագիր առօրեայ գործողութեանց,

Բ. Սրկղի տետրակ,

Գ. Մեծերանոցի տետրակ, որ պիտի կեդրոնացնէ արուեստանոցի նիւթեղինաց ելքն եւ մուտքը իրենց գիներուն,

Դ. Աշակերտուհեաց տետրակ, հանդերձ թոշակաց նչանակութեամբ,

Ե. Արուեստանոցին մէջ պատրաստուելոց համար յաճախորդաց կողմանէ տրուելիք յանձնարարութեանց տետրակ, եւ ուրիչ հետզհետէ հարկ տեսնուելիք օժանդակ տետրակներ։ Հաշուակալութեան ճիւղին կը պատկանի նաեւ Արուեստանոցի հաշուական թղթակցութեանց եւ յաճախորդաց տրուելիք հաշուեցուցակաց պատրաստութեան հոգը։

Յօդ. **26**. Արուեստանոցին մէջ կատարուելիք յանձնարարութեանց գինը ներքին տեսչին եւ հաշուակալին համաձայնութեամբ կը սահմանուի ընդհակողութեամբ խնամակալութեան։

Յօդ. **27**. Արուեստանոցին հաշուակալութեան վերաբերեալ բոլոր ճիւղերն խնամակալութեան գանձապետին ուղղակի հսկողութեան ներքեւ պիտի մնան։

Յօդ. **28**. Արուեստանոցը պիտի ունենայ հսկող մը, զոր պիտի ընտրէ խնամակալութիւնն ներքին Տեսչի առաջարկութեամբ։

Յօդ. **29**. Հսկողին պաշտօնն է

Ա. Սէջզէ օր Արուեստանոցին մէջ գանուիլ աշակերտուհեաց աշխատութեան, մաքրութեան եւ բարեկեցութեան հսկելու համար։

բ. Ներկայից եւ բացակայից ցուցակ մը բռնել եւ ի բացակայութեան Տեսչին յիշատակել նմա։

Յօդ. **30**. Սրուեստանոցը պիտի ունենայ իւր ուսուցանելի արուեստից համար մի կամ մի քանի դասատուներ, զորս Ինամակալութիւնը կ'ընտրէ Տեսչին առաջարկութեամբ։

Յօդ. **31**. Դասատուք պարտին որոշեալ ժամանակին գոնուիլ իւրեանց յատուկ դասարանն եւ դասախօսել, ամիսն մի անգամ աշակերտուհեաց աւանդուած դասերուն մասնաւոր հարցաքննութիւնն ընել եւ նոցա պատրաստած գործերուն վրայ նշանակել իրենց յառաջադիմութեան աստիճանն եւ տեղեկագրել Տեսչին։

Յօդ. **32**. Դասատուաց բացակայութիւնն, եթէ բանաւոր պատճառ չունի, կը նշանակուի, եւ բացակայութեան իւրաքանչիւր օրին պատկանած մասը կը զեղչուի իրենց տարեկան թոշակներէն։ Առանց պատճառի չարունակ միամսեայ բացակայութիւնն հրաժարական կը նկատուի։

Յօդ. **33**. Սրուեստանոցը պիտի ունենայ տնտես մը, որ Սրուեստանոցի բացման եւ գոցման եւ նոքա բոլոր ներքին եւ արտաքին մասերուն մաքրութեանը հոգ պիտի տանի, ի հարկին ունենալով իրեն օժանդակներ եւ պիտի կատարէ իրեն յանձնուած միւս ծառայութիւնները։

ԱՇԽԱՏՈՒԹԵԱՆՑ ԺԱՄԱՆԱԿ ԵՒ ԱՇԱԿԵՐՏՈՒՀԵԱՑ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՔ

Յօդ. **34**. Սրուեստանոցի աշխատութեանց ժամերն պիտի որոշուին ըստ Եւրոպական ժամացուցի

մասնաւոր ցուցակաւ մը, այնպէս որ ձմեռուան եղանակին մէջ 7 ժամէ եւ ամառն 9 ժամէ աւելի աշխատութիւն չըլլայ, բայ ի հանգստեան վայրկեաններէ։ Սմեն եղանակի մէջ ցերեկուան ճաշի համար կէս ժամ եւ անկէ զատ մի ժամ ալ դադար պիտի տրուի, որուն մէջ աշակերտուհեայց պիտի աւանդուին թուաբանական չորս գործողութեանց, գծագրութեան (տեսեւ դիւեհո) եւ իրագիտութեան դասեր։ Այս կարգի դասախօսութեանց դասատուք աշակերտուհեայց մէջէն պիտի ընտրուին, եթէ գոնուին։ Աշխատութեան իւրաքանչիւր երկու ժամերուն մէջ տասնական վայրկեան դադար կը տրուի։

Յօդ. **35**. Աշակերտուհիք պարտին միջօրէի ճաշն միատեղ բերել։

Յօդ. **36**. Աշակերտուհիք պարտին ամեն օր որոշեալ ժամուն արուեստանոցն գոնուիլ, բացակայք պարտին մինչեւ երեք օր իրենց բացակայութեան պատճառն իմացնել Տեսչութեան։ Ամբողջ չաբաթ մը բացակայ եղողն, եթէ չը ծանուցանէ պատճառը կամ թէ արդարացի չէ ատուի, իւր աշխատութիւնն ուրիշի կը յանձնուի, տասն եւ հինգ օրեայ չարունակ եւ առանց բանաւոր պատճառի բացակայութիւնն հրաժարում կը նկատուի։

Յօդ. **37**. Տեսչութիւնը խնամակալութեան արտօնութեամբ մինչեւ մէկ ամիս արձակուրդ կրնայ շնորհել աշակերտուհւոյ մը, բայց եթէ թոշակաւոր է՝ թոշակ չվճարուիր։

ՊԱՏԻԺ ԵՒ ՎԱՐՁԱՏՐՈՒԹԻՒՆ

Յօդ. **38**. Աշխատութեան միջոցին կարգապա-

հուլթեան ընաս բերելու աստիճան բարձրագոյն խօսիլն եւ կամ որեւէ ատեն անպարկեշտ վարուց մէջ գտնուիլն արգիլեալ է։ Հակառակ պարագայի մէջ, առաջին անգամ ազդարարութիւն կըլլայ Հսկողին կողմանէ, իսկ երկրորդ անգամուն, հրապարակաւ Տեսչութեան եւ երրորդ անգամուն խնամակալութեան կողմանէ յանդիմանութիւն կըլլայ, չորրորդ անգամուն, մէկ օրական վարձքի զեղչում եւ հինգերորդին արտաքսում։

Յօդ. **39**. Աշակերտուհի մը անուշադրութեամբ ըրած վնասուն կէսը կը տուժէ, իսկ եթէ ապացուցուի որ դիտամբ ըրած է՝ ամբողջը։

Յօդ. **40**. Գողութեան յանցանօք բռնուած աշակերտուհի մը կարտաքսուի իսկոյն, իր գողնին արժեգինը հատուցանելէ յետոյ։

Յօդ. **41**. Ամեն տարի Ս. Յարութեան Տօնին առթիւ աղքատ և աշխատասէր աշակերտուհեաց համար մէկ մէկ ձեռք զգեստ պիտի չինուի, իսկ կաղանդի առթիւ անխտիր ամեն գործաւորուհեաց դրամական կամ նիւթեղէն պարգեւներ պիտի բաշխուին։

ԱՐՁԱԿՈՒՐԴ

Յօդ. **42**. Ս. Ջատկի, Ս. Ծննդեան եւ բարեկենդանի առթիւ երեքական օր, եւ խաչանիշ տօնի օրերը, ինչպէս նաեւ Վեհ. կայսեր Ծննդեան գահակալութեան տարեդարձի օրերն արձակուրդ պիտի արուի։

Յօդ. **43**. Յուլիս եւ Օգոստոս ամսոց մէջ տեղի ունեցած աշակերտուհեաց բացակայութիւնք նկատողութեան չպիտի առնուին, սակայն արուեստանոցն սոյն ամիսներուն մէջ բաց պիտի մնայ յանձնելու ուղղակի աշակերտուհեաց համար եւ ատոնց մէջ թոշակ առնողներու համար ղեղչ չպիտի ըլլայ։

ՔՆՆՈՒԹԻՒՆ

Յօդ. **44**. Արուեստանոցի աշակերտուհեաց քննութիւնք վեցամսեայ եւ տարեկան են։ Վեցամսեայ քննութիւնք, որք մասնաւոր պիտի ըլլան, կը կատարուին ի ներկայութեան Խնամակալութեան Թաղ. Խորհուրդոյ եւ Խնամակալուհի Տիկնոջ։ Իսկ տարեկան քննութիւնք տեղի կունենան իւրաքանչիւր տարւոյ Յունիս 1ին, որոց կը հրաւիրուին Թաղ. Խորհուրդ, Ազգ. կեդրոնական Վարչութեան Ուսումնական եւ Տնտեսական խորհուրդներն, աշակերտուհեաց ծնողք, դրսէն վերահսկողք, նոյնպէս եւ մասնագէտք։ Սոյն քննութիւնք կը կատարուին թէ՛ աշակերտուհեաց արտադրած աշխատութեանց ի տես դրուելովն և թէ՛ հանդիսականաց աչքին առջեւ իրենց կատարելիք գործերովն։

Այս քննութեանց մէջ արժանաւոր հանդիսացող աշակերտուհիք երեք կարգի կը բաժնուին

Մէկ

Լաւ

Բաւական, որք կը նշանակուին յատուկ տումարի մէջ։

Իւրաքանչիւր աշակերտուհի արուեստանոցի հնգամեայ չրջանն աւարտելէ վերջը աւարտականի քննութիւն տալով վկայական կընդունի, որուն մէջ կը նշանակուին իր ստացած աստիճանը եւ իր մասնագիտութիւնը։

Սոյն վկայականները պիտի ստորագրուին Արուեստանոցի Տեսչին եւ Խնամակալութեան կողմա-

նէ եւ սիրոյ վաւերական Թաղ. Խորհուրդէ։

Շրջանաւարտ աշակերտուհիք պարտին երեք ամիս ձրի աշխատիլ Ս.րուեստանոցին մէջ, եթէ թոշակաւոր իսկ էին, եւ յետոյ ստանալ իրենց վկայականը։

ՎԵՐՋԻՆ ՅՕԴՈՒԱԾՔ

Յօդ. **45**. Բերայի իգական սեռի վարժարանաց Խնամակալուհի Տիկնանց կը պատկանի իրենց յարմար դատած եղանակաւ առօրեայ հսկողութիւն ի գործ դնել Ս.րուեստանոցին վրայ, որպէս զի հոն յաճախող օրիորդք ըստ ամենայնի բարի վարուց մէջ դաստիարակուին եւ յապագային պարկեշտ մայրեր լինելու պատրաստուին։

Ս.րուեստանոցի Խնամակալութիւնն այս մասին հարկ եղած կարգադրութեանց եւ կանխահոգ ըզգուշութեանց վրայ յիշեալ Խնամակալուհի Տիկնանց հետ սիրոյ համաձայնի եւ ըստ այնմ սիրոյ գործադրէ։

Յօդ. **46**. Շաբաթը մի անգամ Բերայի եկեղեցականաց դասէն կրօնական ժողովէ արտօնեալ եկեղեցական մը արուեստանոցին սրահը մի ժամ սիրոյ խօսի Քրիստոնէականի եւ բարոյագիտութեան վրայ որոյ ունկնդրութիւնն Ս.րուեստանոցի բոլոր աշակերտուհեաց համար պարտաւորիչ է։

Յօդ. **47**. Ս.րուեստանոցը պարտի ունենալ իւր յատուկ բժիշկն որ շաբաթն երկու անգամ սիրոյ այցելէ եւ աշխատելու անկարողներն սիրոյ տեղեկագրէ Տեսչութեան. նոյնպէս դեղարան մը ըստ կրզբնական կամ անմիջական դարմանաց համար, որք ձրիաբար սիրոյ մատակարարուին ամեն աշա-

կերտուհեաց՝ ի պահանջել հարկին։

Յօդ. **48**. Հսկող տիկնայք նոյնպէս եւ խնամակալութեան անդամք՝ առանց կանխաւ ազդարարութեան, կայցելեն Ս.րուեստանոցն եւ իւրաքանչիւր ճիւղի վրայ հարկ տեսած տեղեկութիւններն կ'ստանան Տեսչութենէ։

Յօդ. **49**. Ս.րտաքին այցելուք պարտին նախ խնամակալութեան դիմել եւ գրաւոր արտօնութիւն ստանալ ուղղեալ առ Տեսչութիւն։

Ս.յցելուք ուղղակի որեւէ խօսակցութեան մէջ մտնելու իրաւունք չունին աշակերտուհեաց հետ։

Յօդ. **50**. Յանախորդաց կողմանէ Ս.րուեստանոցին արուելիք յանձնարարութիւնք խնամակալութեան կուղղուին։

Սահմանեալ ի Թաղական Խորհրդի Բերայի եւ յեռ ընդունելեան ընկալեալ եւ վաւերացեալ յԱտենի Խառն Ժողովոյ Ազգ. Կեդրոնական Վարչութեան.

Ատենապետ Թաղ. Ժողովոյ — Վ. Ատենապետի Կրօն. Ժողովոյ

Ե. Կ. ՆՈՒՐԵԱՆ — Դեր-Ատենապետ

ՀԱՄԱՅԵՆԱԿ ԵՊ. ԴԻՄԱՔՍԵԱՆ

ՀՐԱՄԱՅԵԱԼ Ի ԳՈՐԾԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
ՊԱՏՐԻԱՐՔ Կ. ՊՕԼՍՈՅ

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

16 Յունվար 1887
Ի Պատրիարքարանի Հայոց
ի Կ.Պոլիս

2673
39

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԳՐՈՒԹԻՒՆՔ

ԲԵՐԱՅԻ ԻԳԱԿԱՆ ՍԵՌԻ ԱՐՈՒԵՍՏԱՆՈՑԻ

ՀԱՍՏԱՏՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ

ՊԱՏՃԷՆ

Առաջարկութեան Բերայի Եկեղեցական դասու եւ Թաղ. Խորհրդոյ ուղղեալ առ Ազգ. Կեդր. Վարչութիւն:

Բերա, 18 Հոկտեմբեր 1886

Ամենապատիւ Տ. Տ. Ցարուհիւն Սրբազան Արքեպիսկոպոս Վեհապետեան, Պատրիարք Հայոց եւ Նախագահ Ազգ. Կեդրոնական Վարչութեան:

Թաղական Խորհուրդս չատոնց ի վեր Բերայի չքաւոր աղջկանց արհեստական դաստիարակութեանը նպաստող գործնական միջոցներ հայթայթելու մտադիր կը գտնուէր, վասն զի լաւ հասկըցած էր որ եթէ աղքատին ապրուստ ճարելու եղանակը չցուցուի, ի բարոյական կորուստ կը դիմէ: Ահա այս նկատողութիւններէ մղուելով՝ Թաղական Խորհուրդն իւր վերջին նստին մէջ սկզբամբ ընդունեց աղջկանց աշխատանոցի մը հաստատութիւնը եւ որոշեց դիմել առ ձեր Սրբազնութիւն եւ առ Ազգ. կեդրոնական վարչութիւն այս մասին արտօնութիւն ստանալու համար:

Սոյն աշխատանոցը Բերայի աղգային Բարեգործ Տիկիններէ կազմեալ խնամակալութեան մը ձեռօք պիտի մատակարարուի որոյ ծրագիրն ի մօտոյ պիտի ներկայանայ Կեդրոնին առ ի վաւերացում:

Այս առթիւ Թաղական Խորհուրդն՝ համախոհ Թաղիս եկեղեցական դասուն հետ, որոշեց որ սոյն աշխատանոցի յատկանայ նախկին Նարեկեան վար-

ժարանի չէնքն, որ վերջին հրդեհին այրած ըլլալով, այս անգամ վերականգնուեցաւ։

Աւելորդ չեմք համարիր յայտարարել որ յիշեալ չէնքը Սուրբ Երրորդութեան Եկեղեցւոյ չրջափակին մէջ գտնուելով հանդերձ որեւէ անպատեհութիւն չունի աշխատանոցի յատկանալու։ Հետեւաբար պատիւ ունիմք դիմելու այսօր առ Ձեր Բարձր Սըրբազնութիւն խնդրելով որ բարեհաճի ի նորոյ հաստատելի աշխատանոցի մասին իւր եւ կեդրոնական վարչութեան բարձր հաւանութիւնն հաղորդել մեզ, որպէս զի կարելի լինի Թաղական Խորհուրդոյ՝ ժամ յառաջ ձեռնարկել բոլոր այն միջոցներուն որոցմէ կախնկալուի նախնական ծախուց համար հարկ տեսնուած դրամը, առանց նոր բեռ մը դնելու թաղային անտուկի ելմտացուցին վրայ։

Մնամք խորին յարգանօք

Թաղական Խորհրդոյ Աւագերէց Քարոզիչ Բերայի

Ա.ես.ապես ԳՐԻԳՈՐ ՔՀՅ. ԱԶԻՄԵԱՆ ՆԵՐՍԷՍ Վ. ԱՐՍԼԱՆԵԱՆ

Յ. Կ. ՆՈՒՐԵԱՆ

(Թաղական Խորհրդոյ)

ԿՆԻՔ

ՊԱՏԱՃԷՆ

Առաջին Պաշտօնագրոյ Ազգ. Կեդրոնական Վարչութեան ի պատասխանի Բերայի Եկեղեցական դատուն եւ Թաղական Խորհրդոյ առաջարկին։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆ ՀԱՅՈՑ

Թիւ 231 27 Նոյեմբեր 1886

Գերապատիւ Տ. Ներսէս Ծ. Վարդապետ Արսլանեան Բարեխառն Քարոզիչ, Արժանապատիւ Տ. Գրիգոր Աւագ Քահանայ Ազէմեան եւ Վսեմափայլ Ազնապետ Էֆէնտի Թաղական Խորհրդոյ Բերայի։

Ստանալով անոյշ 18 Թուականին Ձեր ուղղած յայտագիրն՝ փութացինք հաղորդել Ազգ. Կեդր. Վարչութեան Խառն Ժողովոյ, որ տեղեկացաւ թէ պատուարժան Խորհուրդդ Բերայի մէջ չքաւոր Հայ աղջկանց աշխատութեան եւ ապրուստի միջոց ժ'ընձեռելու եւ զանոնք բարոյական անկումէ պահպանելու նպատակաւ՝ աշխատանոց մը հաստատելու Խորհուրդն յղացեր եւ անոր պէտքն սկզբանէ ընդունելով՝ արժան դատեր է Նարեկեան Վարժարանի չէնքն սոյն աշխատանոցի յատկացնել եւ մատակարարել զայն Հայ Տիկնանց Խնամակալութեան մը ձեռօք, յատուկ ծրագրոյ մը համաձայն, զոր ունի հաստատանել Ազգ. Վարչութեան։

Խառն Ժողովին ուշադրութեան առնելով խնդիրն՝ գոհ եղաւ մեծապէս Թաղական Խորհրդոյ սոյն բարենպատակ կարգադրութենէն, որ օգտակար արդիւնքներ ունենալու սահմանուած է, եւ համաձայնեցաւ ընդունել զայն, այնու պայմանաւ որ

աշխատանոցի հսկողութիւնն եւ գործին լովանդակ պատասխանատուութիւնն Թաղ. Խորհուրդն ստանձնէ առաջի Ազգ. կեդր. վարչութեան, եւ պաշտօնական յարաբերութիւնք այս մասին կատարուին ուղղակի անոր հետ։

Հետեւաբար կը մնայ այժմ պատուարժան Խորհրդոյդ սահմանել այն ամէն միջոցներն որոցմով հնարին պիտի լինի աշխատանոցին պէտք եղած ծախուց գումարն հայթայթել եւ խոստացեալ ծրագիրն յուղարկել մեզ, որպէս զի Խառն ժողովոյ վաւերացման ներկայանայ եւ գործադրութիւնն որոշուի։

Մնամք աղօթարար

Պատրիարք Կ. Պոլսոյ

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

ՊԱՏՃԷՆ

Տեղեկագրոյ Թաղ. Խորհրդոյ Բերայի հանդերձ կանոնագրի ծրագրով ուղեալ առ Ազգ. կեդր. վարչութիւն։

ԹԱՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ 12 Յուվար 1887

Առ Ամենապատիւ Տ. Տ. Յարութիւն Սրբազան Արքեպիսկոպոս Վեհապետեան, Պատրիարք Հայոց եւ Նախագահ Ազգ. Կեդրոնական Վարչութեան։

Նոյեմբեր 27 Թուականն եւ 231 Թուակիր պաշտօնագրով Ձեր Բարձր Սրբազնութիւնը յարեհամաճ էր ծանուցանել որ Ազգային Կեդրոնական Վարչութեան Խառն Ժողովին՝ ըստ մեր առաջարկի սկզբանէ ընդունած է Բերայի Սուրբ Երրորդութիւն եկեղեցւոյ յարակից չէնքին մէջ հայազգի աղջկանց համար Սրուեստանոցի մը հաստատութիւնը։ Նոյն առթիւ՝ Ձեր բարձր Սրբազնութիւնն հրամայած էր ծրագրել թէ՛ այն միջոցներն որոցմով հնարին պիտի լինի սոյն արուեստանոցի պէտք եղած ծախուց գումարն հայթայթել, եւ թէ՛ յիշեալ հաստատութեան մատակարարութեան պայմաններն, որպէսզի այս մասին պատասխանատուութիւնք եւ յարաբերութիւնք նախապէս լաւ ճշդուած լինին։

Արդ՝ պատիւ ունիմք այսօր ներփակեալ մատուցանելու առ Ձեր Բարձր Սրբազնութիւն վերոյիշեալ Սրուեստանոցի հիմնական կանոնագրոյ մի ծրագիրն որ Խորհրդոյս դիւանն մասնագիտաց օժանդակութեամբ պատրաստած լինելով, իւր երկկուան ընդհանուր նստին մէջ յօդուած առ յօդուած քննութեան ենթարկուելէ յետոյ, միահամուռ քուէով ընդունուած է։

Ինչպէս պիտի տեսնուի սոյն ծրագրի ընթերցումէն, Թաղական Խորհուրդն ներընչուելով նոյն իսկ այն մտահոգութենէ զոր Ազգ. կեդր. վարչութիւնն իրաւամբ ցուցած էր ի մասին պատասխանատուութեան այս կարեւոր ձեռնարկի, յարմար դատած է որ նորակառոյց սրճատանոցի մատակարարութիւնն յանձնուի ուրոյն Խնամակալութեան մը պատասխանատու հանդիսպ Թաղական Խորհրդոյ եւ կեդրոնի, եւ որոյ ընտրութիւնն ենթարկեալ պիտի մնայ կեդրոնական վարչութեան վաւերացման։

Աւելորդ չեմք համարիր սա կէտն ալ նշմարել տալ որ հիմնարկելի արուեստանոցն յարաւեւտրութեան եւ ապահովութեան պայմաններու մէջ պահելու համար, խորհուրդս ուղած է նկատել զայն իբր գործարան մը որ իր դրամագլուխը չահագործելու համար ամեն հաւանականութիւնք իւր մէջ պիտի պարունակէ եւ սոյն գործարանի զարգացումն ու բարգաւաճումն միայն պիտի ըղլին այն մեծ օգուտներն որք իրաւամբ կակնկալուին հայազգի իգական սեռի վիճակին բարւոքմամբը։ վերջապէս՝ Ազգն՝ այսօր եւ մի անգամու համար երկու միջոցով կը մասնակցի արուեստանոցի բացմանը. առաջինն է Բերայի թաղին չէնքերէն մին ձրիաբար յատկացնելով այդ արուեստանոցի, երկրորդ արտօնելով հազար երկու հարիւր ոսկւոյ հանգանակութիւն մը որ Հանգանակիչ մասնախմբի մը ձեռօք պիտի կատարուի։

Իսկ՝ գալով կանոնագրոյ միւս տրամադրութեանց, ասոնք կը վերաբերին, ինչպէս պիտի տեսնուի, Արուեստանոցի մատակարարութեան եւ իր աշխատութեանց կանոնաւոր արդիւնաւորմանը, եւ հիմնուած են այս տեսակ ձեռնարկներու մէջ ստացուած փորձառութեան վրայ։

Խորհուրդս՝ իւր երկուքան նստին մէջ, ի ձեռին առնելով միանգամայն Արուեստանոցի ինամակալութեան կազմութեան խնդիրը, միահամուռ քուէով որոշեց առ Ազգային կեդրոնական վարչութիւն ընարելի ներկայել Խորհրդոյս Ատենապետ էֆէնտին, Աշնաւաշուք Գրիգոր էֆէնտի Կիւմիւշկիրան (որ յանձնառու եղած է գանձապետութեան պաշտօնը վարել), Մեծապատիւ Տիգրան էֆէնտի Տալուտեան

եւ կարապետ էֆէնտի Բալուճեան։ Մօտ օրէն հինգերորդ անդամը պիտի ներկայացուի այս չորս անձանց կողմանէ։

Եւ որովհետեւ վախճաքելի է որ յառաջիկայ Մարտ 1 ին Արուեստանոցը բացուի, նկատելով միւս կողմանէ որ թէ՛ չէնքին ներքին մասերն արուեստանոցի յարմար պայմաններու վերածելու գործը, եւ թէ՛ հարկ դառնած գործիքներու եւ մեքենաներու հայթայթումը բաւական ժամանակի կարօտ են, Խորհրդոյս որոշմամբ համարձակութիւն կ՛առնումք խնդրել Ձեր Բարձր Արբաշնութենէնէ որ բարեհաճի տալ իւր հրամանն առ որ անկ է, որպէս զի սոյն ծրագրի եւ ընտրութեանց մասին հարկ եղած օրինական գործողութիւնք կատարուելով, ժամ յառաջ ստանան Ազգ. կեդր. վարչութեան վաւերացումը, որպէս զի կարելի լինի հիմակուընէ նախապատրաստական գործոց ձեռնարկել։

Սոյն նպատակաւ Թաղական Խորհրդոյ կողմանէ կարգեալ Հանգանակիչ Մասնախումբն արդէն աշխատիլ սկսած է հանգանակութեան կարեւոր գործն ի գլուխ հանելու համար։

Մնամք խորին յարգանօք

Ատենադպիր — Ատենապետ

ԿԱՐԱՊԵՏ ԲԱՊՈՒՃՃԵԱՆ — Յ. Կ. ՆՈՒՐԵԱՆ

(Թաղային Խորհրդոյ)

ՊԱՏՃԷՆ

Տեղեկագրոյ Ա.զգ. կեդր. վարչութեան Տնտեսական Խորհրդոյ։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆ ՀԱՅՈՑ
Թիւ 461

Կ. Պոլիս 15 Յունվար 1887

Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հայր Նախագահ Պատկառելի կեդր. վարչութեան։

Ձեր Բարձր Սրբազնութեան յանձնարարութեան համեմատ Տնտեսական Խորհուրդս ուշադրութեան առաւ Բերայի Պատուարժան Թաղական Խորհրդոյ ամսոյս 12 թուականաւ տեղեկագիրն՝ եւ ընդ նմին նոյն թաղին մէջ հայ աղջկանց համար հաստատուելիք արուեստանոցի հիմնական կանոնագրի 50 յօդուածէ բաղկացեալ ծրագիրն։

Ա.զգային վարչութեան Տնտեսական Խորհուրդս այս հաստատութեան մասին՝ որ ամեն տեսակէտով անհրաժեշտ էր մեր ազգին Պօլսերնակ իգական սեռին համար, թէ իբր պատուար մ՚ընդդէմ նորաձեւութեան առթած աւելորդ ծախուց եւ թէ իբր նախադուռն առանին տնտեսութեան, Բերայի Պատուարժան Թաղական Խորհրդոյ հեռատես հոգածութիւնը, նուիրած ջանքերն եւ ինքնայօրդոր առանձնած այս ամենակարեւոր այլ ծանրատաղտուկ ծառայութիւնը գոհութեամբ գնահատելէ յետոյ՝ յիշեալ կանոնագրին իբ ձեռնհասութեան պահանջած 8, 9, 10, եւ 25^րդ յօդուածոց

մասին հետեւեալ դիտողութիւնները արժան կը համարի ներկայել Ձեր Բարձր Սրբազնութեան։

Ա. — Ութերորդ յօդուածի վերջին մասը, բաբեվոխել սպէս։ — « հանդարտու առ Ա.զգային կեդրոնական վարչութեան Տնտեսական Խորհուրդն։ »

Բ. — իններորդ յօդուածին վրայ յաւելուլ։ « Հանդարտութիւն առ Թաղ. Խորհուրդ եւ Տնտեսական Խորհուրդն կեդր. վարչութեան. իսկ յառաջիկայ տարւոյ ելմտացոյցը Թաղական Խորհրդոյ եւ Խնամակալութեան կողմէ ստորագրեալ տարեգլխէն գոնէ երկու ամիս առաջ յղել առ Տնտեսական Խորհուրդն։ — » Սոյն բարեվոխութիւնն հետեւեալ խորհրդածութեամբ մտաբերած է Խորհուրդս։

Ըստ որում Բերայի Պատուարժան Թաղական Խորհուրդն իւր պաշտօնին բնութեամբ իւր Թաղին մէջ հաստատուելիք հաստատութեան մը նիւթական եւ բարոյական պիտոյից լմնոյ եւ վրդնռութեամբ կրնայ իրազէկ լինիլ եւ ամէն առիթներու մէջ դիւրութիւններ ընծայել արուեստանոցի խնամակալութեան, բանաւոր կը թուի Խորհրդոյս որ՝ արուեստանոցի խնամակալութեան պատրաստելիք ելմտացոյցը Թաղական Խորհրդոյ բովէն անցնելէ յետոյ՝ խնամակալութեան եւ Թաղական Խորհրդոյ միահամուռ ստորագրութեամբ ներկայացնայ Տնտեսական Խորհրդոյ, ինչպէս նաեւ տարեկան հաշուեցոյցն։

Դ. — Քան եւ հինգերորդ յօդուածին վերջը։ — « եւ ուրիշ հետզհետէ հարկ տեսնուելիք օժանդակ տետրակներ, որք ընդ ամենն պէտք է կանխաւ

դրօշմուած լինին Տնտեսական Խորհրդոյ կողմէ։»

Վասն զի Տնտեսական Խորհուրդն այս կէտն ազդային ընդհանուր հաստատութեանց համար արդէն օրէնքի կարգ անցնելու անհրաժեշտ հարկին զգալով՝ անոր ծրագրովը կզբաղի։

Սրդ՝ Տնտեսական Խորհուրդս յիշեալ ծրագրին վրայ ունեցած իւր վերոյիշեալ երեք դիտողութիւնքն աւարտելով հանդերձ չի վարանիր իւր հիացումը յայտնել այս հաստատութեան ծնունդ տուող գաղափարին վրայ, եւ անկարեւոր չհամարիր այս առթիւ իւր ունեցած ինչ ինչ խորհրդածութեանց արդիւնքը ներկայել Ձեր Բարձր Սըրբազնութեան։

Ս. Ըստ որում սոյն հաստատութիւնը բնութեամբ եւ նպատակաւ մի եւ նոյն է Սովելոց Յանձնաժողովոյ Թողած դրամագլխի հասոյթով բացուելիք արհեստանոցին, Տնտեսական Խորհուրդս այդ դրամագլխի հասոյթին հարիւր Օսմ. ոսկւոյ հասնելէ յետոյ՝ անկէ ինչ եւ է մաս մը յիշեալ հաստատութեան բաժին սահմանելու գաղափարը կը տածէ։

Բ. Ազկանց արուեստանոցի նախապատրաստական ծախուց հայթայթման համար որոշեալ 1,200 ոսկւոյ հանգանակութիւնը 1,500 ոսկւոյ քանակութեամբ կատարել բանաւոր կը դատէ, պայմանաւ որ այդ յաւելուի 300 ոսկին ի պահեստի եւ յաւանդ մնայ Թաղական Խորհրդոյ արկղին մէջ, այժմէն աննախատեսելի ծախուց դիմադրելու համար՝ Ազգային կեդրոնական վարչութենէն արտօնուելէն յետոյ։

Սոյն կարեւոր հաստատութեան ծնունդ տուող

պատուարժան Թաղական Խորհուրդն ըստ որում զոհողութիւն մ'ալ կատարել կուտայ Թաղային սնտուկին՝ իւր կալուածներէն մին արուեստանոցի յատկացնելով, եւ կը զրկուի ընդ միշտ անոր եկամուտէն, եւ զի յիշեալ հաստատութիւնն իւր կանոնագրին պահպանմամբ մինչեւ աստիճան մը կեդրոնական արհեստանոց ըլլալով, սորա մատուցանելիք ծառայութիւնն իւր Թաղին մէջ սահմանափակուած չէ, հետեւաբար այդ զոհողութեան չափ մը տրուած ըլլալու, Թաղային կալուած մը իւր Եկեղեցւոյն բազմազան պիտոյից հանդէպ անհասոյթ չթողելու եւ յատկապէս նորակազմ Թաղական Խորհրդոց եւ Ննամականութեանց միջեւ վարձուց առթիւ խնդրոյ նիւթ չգոյանալու համար իրաւացի կը համարի յիշեալ հաստատութեան չէնքին համար տարեկան չափաւոր վարձ մը որոշուիլն, որ առ այժմ տարուէ տարի իբր պարտք նշանակուի արհեստանոցին տումարաց մէջ՝ յառաջիկային արհեստանոցի արդիւնաւոր տարեաց հասոյթէն վճարուելու պայմանաւ, եւ պահանջ մը Թաղ. տուարաց մէջ, ուստի այս իմաստով յօդուած մը կարենալ յաւելցուիլը կը յիշեցնէ։

Մնամք որդիական յարգանօք

Ի դիմաց Ազգ. Տնտեսական Խորհրդոյ

Վասգ Ասեճապետի
ԵՂԻԱԶԱՐ ՄԵԼԻՔԵԱՆ

Վասգ Ասեճապետի
Լ. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

(Տե՛ս. Խորհրդ.)

ՊԱՏԱՃԷՆ

Պատրիարքական Կոնդակի վրաւ հաստատութեան Բերայի իգական սեռի արուեստանոցին :

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆ ՀԱՅՈՑ
Թիւ 259

Կոստանդնուպոլիս

Վսեմափայլ Ատենապետ էֆէնդի Թաղ. Խորհրդոյ Բերայի.

Ս.Ղ. կեդրոնական վարչութեան Խառն ժողովը՝ իւր երէկի նստին մէջ, ուշադրութեան առաւ Պատուարժան Խորհրդոյդ կողմէ ատոյս 12 թուականաւ ուղղեալ գրութիւնն եւ յարակից կանոնագրոյ ծրագիրն, որ կը վերաբերին Բերայի մէջ հաստատելի իգական սեռի Սրուեստանոցի խնդրոյն, ինչպէս նաեւ Ցնտեսական Խորհրդոյ այս մասին մատուցած տեղեկագրոյ եզրակացութիւններն.

Ս.Ղ., ինչպէս Նոյեմբեր 27 թուականաւ պաշտօնագրով ծանուցուած էր Ձեզ, Խառն ժողովին նախորդ որոշմամբ յարմար դատած էր որ այդ Սրուեստանոցն՝ թէպէտեւ իրմէ ակնկալեալ արդեամբն ընդհանուր կերպիւ Հայ իգական սեռի վիճակին բարւոքման սատարելու սահմանեալ, այսու ամենայնիւ մատակարարութեան եւ համարատուութեան մասին գանուի միշտ Խորհրդոյդ պատասխանատուութեան ներքեւ, իբր մին Բերայի կրթական հաստատութեանց, եւ, ըստ այնմ, խնամակալութիւնն լինի ուղղակի համարատու առ Թաղական Խորհուրդն եւ անոր միջոցաւ առ կեդրոնական վարչութիւնն օրինաց սահմանին մէջ, հետեւաբար սոյն հիման եւ Ցնտեսական Խորհրդոյ եզրակացութեանց վրայ, նոյն ծրագրոյն մէջ հարկ եղած

սրբագրութիւններն կատարուելէ եւ ուրիշ քանի մը կէտերու մասին ինչ ինչ բարեփոխումներ սահմանուելէ յետոյ՝ Խառն ժողովը ընդունեց եւ վաւերեց ներկայացեալ կանոնագիրն իւր ամբողջութեամբ, հաստատելով ընդ նմին ի պաշտօն Սրուեստանոցի Խնամակալութեան Խորհրդոյդ կողմէ ընտրեալ չորս անդամներն, որք են

1. Վ.սեմ. Յովհաննէս Էֆէնդի Նուրեան
2. Ա.զն. Դրիգոր » Կիւմիւշկէրեան
3. » Տիգրան » Տավուտեան
4. » Կարապետ » Փապուճեան

Ս.Ղ՝ ներփակեալ հաղորդելով Պատուարժան Խորհրդոյդ Սրուեստանոցի կանոնագրոյն վաւերացեալ օրինակն, կը յանձնարարէ որ հաճիք հրաւիրել նորակազմ Խնամակալութիւնն ձեռնարկելու իւր պաշտօնին, եւ աներկմիտ եմք որ սիրայօժար պիտի նուիրիք անոր Ձեր աջակցութիւնն, որպէս զի Խորհրդոյդ այդ ամենակարեւոր ձեռնարկն՝ որ իւր պաշտօնավարութեան նշանաւոր եւ վառաւոր գործերէն մին պիտի լինի միշտ, ի գլուխ հանուի, եւ Բերայի նման կարեւոր թաղի մը մէջ իգական սեռի բարոյական եւ նիւթական վիճակին բարւոքման սահմանեալ այդ օգտակար հաստատութիւն կարենայ արտադրել ակնկալեալ օգուտն :

Աւելորդ չեմք համարիր յանձնարարել նաեւ պատուարժան Խորհրդոյդ որ հաճի ընտրել ընդհուպ արուեստանոցի Խնամակալութեան պակաս մէկ անդամն եւ յայտագրել մեզ ի հաստատութիւն :

Մնամք աղօթարար

Պատրիարք Կ. Պոլսոյ

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ
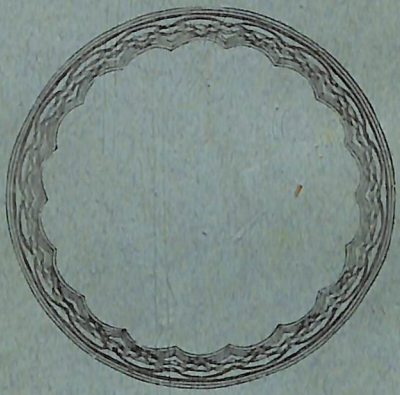
11682
2013
ՀՀ Ազգային գրադարան
NL0084840